

ZAGROŻENIA ORAZ REKOMENDACJE I WNIOSKI

ID 1902

Bieruń Stary – 9a

Tabela zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego

Kodowanie i opisy zagrożeń oraz skala ich oceny zgodnie z wymogami Załącznika 6 do rozporządzenia ws. sporządzania audytów krajobrazowych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 537)

Przedmiot zagrożenia	Kod zagrożenia i rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Skala zagrożenia (pkt.)
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.3. Naturalna i przyspieszona przez działalność człowieka sukcesja zbiorowisk zaroślowych i leśnych na naturalne i półnaturalne zbiorowiska nieleśne	I. Gospodarka przestrzenna I.5.1. Brak planowania krajobrazu	W	9
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.5. Zmniejszenie się różnorodności przyrodniczej	I. Gospodarka przestrzenna II. Branżowe	W	8
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.1. Zaburzanie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje	I.1. Budownictwo I.1.2. Niezgodność budownictwa ze stylem architektonicznym regionu i typu krajobrazu	W	8
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.1. Brak należytej ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych	V. Ekonomiczne V.1. Niedostateczne środki finansowe	W	5
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.1. Brak należytej ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych	I.1. Budownictwo I.1.2. Niezgodność budownictwa ze stylem architektonicznym	W	8

		regionu i typu krajobrazu		
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.3. Zanik cech architektury regionalnej; unifikacja materiałów i form architektury wiejskiej i miejskiej oraz jej bezpośredniego kontekstu krajobrazowego (ogrodzenia, podjazdy, zieleń)	VI. Społeczno-kulturowe VI.4. Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	8
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.1. Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu	VI. Społeczno-kulturowe VI.4. Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	8
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.2. Niszczenie cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą	VI. Społeczno-kulturowe VI.4. Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	8
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.4. Chaos przestrzenny i wizualny wywołany przez reklamy, szczególnie w przestrzeniach publicznych i wzdłuż pasa dróg	I. Gospodarka przestrzenna I.5.1. Brak planowania krajobrazu	W	7
D. Zagrożenia walorów akustycznych zapachowych i sanitarnych D.3. Walory sanitarne	D.3.2. Zanieczyszczenie powietrza	I. Gospodarka przestrzenna II. Branżowe V. Ekonomiczne	W	5

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu

1. Zachowanie kompleksu otwartych wód oraz towarzyszących im ekosystemów szuwarowych, ziołorośli oraz łąk wraz z zespołami faunistycznymi.
2. Zachowanie i pielęgnacja starych drzew i ich zespołów, ze szczególnym uwzględnieniem alei oraz uwzględnienie w kształtowaniu terenów zieleni funkcji ekologicznych.
3. Pozostawianie drzew obumierających i martwych, zwłaszcza starych drzew liściastych oraz dziuplastych, z wyjątkiem sytuacji stwarzających zagrożenie dla ludzi lub mienia.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych

4. Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
5. Uwzględnienie w nowo sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjach o warunkach zabudowy wymogu stosowania w obrębie miejscowości lub ich fragmentów, których charakter determinuje zachowana tradycyjna zabudowa, standardów architektoniczno-urbanistycznych oraz form zagospodarowania terenu nawiązujących do rozwiązań tradycyjnych, w tym m.in. w zakresie gabarytów, form i proporcji budynków, użytych materiałów, ogrodzeń i zieleni przydomowej.
6. Przeciwdziałanie miejskiej wyspie ciepła i zwiększanie powierzchni chłonnych.
7. Ochrona zabytkowego układu urbanistycznego Bierunia Starego oraz Zabytkowej Grobli w Bieruniu, budynków sakralnych Sanktuarium św. Walentego (kościół drewniany wraz z cmentarzem), kościoła św. Bartłomieja Apostoła przy rynku, a także średniowiecznego grodziska oraz XIX-wiecznego cmentarza żydowskiego, znajdujących się na obrzeżach zabudowy miejskiej: 1) w ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w strategii rozwoju lokalnego lub strategiach ponadlokalnych, 2) w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego, 3) w ramach ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i układów urbanistycznych, 4) poprzez niewprowadzanie materiałów, rozwiązań i obiektów degradujących ich wyraz stylistyczny.
8. Zachowanie w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego terenów otwartych obszaru podmokłych zalewisk i niecek bezodpływowych w obrębie cieków wodnych, charakterystycznych dla krajobrazu priorytetowego.
9. Wprowadzanie do gminnej ewidencji zabytków obiektów mających cechy zabytkowe, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów architektury regionalnej.
10. Przy określaniu parametrów nowej zabudowy uwzględnienie ochrony układu urbanistycznego rynku, przyległych ulic, podziałów parcelacyjnych będących odwzorowaniem średniowiecznej struktury osadniczej, z zabudową zwartą o jedno lub dwukondygnacyjnej bryle.
11. Utrzymanie wskaźników intensywności zabudowy oraz minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej wynikających z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na dzień wejścia w życie audytu.
12. Zachowanie wewnątrz krajobrazowych na obszarze zbiorników wodnych oraz terenów podmokłych na obszarze parku kulturowego dla Obszaru Grobli oraz otwarcia widokowego z trasy spacerowej prowadzącej szczytem grobli wraz z kładką pieszą nad ul. Chemików na stawy oraz centrum Bierunia Starego z dominującą wieżą kościoła.
13. Określenie maksymalnej wysokości zabudowy w sposób wykluczający dominację lub wyróżnienie nowej zabudowy na tle zabudowy istniejącej, w szczególności utrzymanie lokalnej dominanty w postaci kościoła.
14. W obrębie wyznaczonego na załączniku kartograficznym obszaru wyróżniającego się Lokalną Formą Architektoniczną utrzymanie zachowanego układu urbanistycznego. W przypadku wprowadzania nowej lub modernizowania istniejącej zabudowy utrzymanie funkcji mieszkalno-usługowej w zabudowie miejskiej. Utrzymanie owalnicowego układu zabudowy o jednorodnym charakterze mieszkalno-usługowym wzdłuż kameralnych uliczek i w pierzejach rynku z domami murowanymi tynkowanymi z dekoracjami tynkarskimi (gzymsy, opaski okien i drzwi, detal historyzujący – neostylowy, neoklasycystyczny), dachy dwu- i wielospadowe w odcieniach czerwieni, brązu, szarości, kryte dachówką. Uzupełnienia ciągów zabudowy 1-3 kondygnacyjnych, o wysokości 6-12 m, w układzie kalenicowym z dachami dwuspadowymi. Stosowanie dachów dwuspadowych o kącie nachylenia 15 – 45 %. Stosowanie w elewacjach budynków kolorów

jasnych, pastelowych, odcieni żółci, ugru, jasno – szare; stolarka okien i drzwi drewniana, kwatery okien wielopolowe, malowane na biało, witryny lokali usługowych drewniane lub metalowe.

15. W granicach krajobrazu, poza obszarem wyróżniającym się Lokalną Formą Architektoniczną zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna o wysokości do 3 kondygnacji i zwarta jednorodzinna (szeregowa, grupowa), dachy strome, dwu i wielospadowe z facjatkami i doświetleniami, kryte dachówką ceramiczną lub blachą o jednolitej kolorystyce, ściany tynkowane w odcieniach ugru, jasnej szarości.
16. Ochrona cennych kulturowo form inżynierii wodnej.
17. Ochrona przed zaburzeniem struktury i funkcji miejsc kultu religijnego.
18. Ochrona w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przed przypadkową zabudową i infrastrukturą.
19. Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wielokubaturowych, wysokościowych lub wielkoobszarowych.
20. Zachowanie punktów, osi i ciągów widokowych oraz powiązanych z nimi cennych fizjonomicznie elementów ekspozycji biernej, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu i wskazanych na załączniku kartograficznym.
21. Dostosowanie sposobu kształtowania, zagospodarowania i wyposażania przestrzeni publicznych do historycznego charakteru ich otoczenia w obrębie zabytkowego układu urbanistycznego Bierunia Starego oraz Zabytkowej Grobli w Bieruniu.
22. Nieumieszczanie urządzeń reklamowych LED; nieumieszczanie tablic i urządzeń reklamowych na terenach niezabudowanych; ograniczenia wielkości tablic i urządzeń reklamowych oraz szyldów na terenach zabudowanych do 2 m².
23. Przygotowanie, stosowanie i egzekwowanie lokalnego wzornika szyldów z preferowaniem materiałów naturalnych jak np. drewno; ujednolicenie kolorystyki, wielkości liter, itp.
24. Ochrona i propagowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego związanego z renesansowym zabytkiem inżynierii wodnej.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie warunków akustycznych, sanitarnych, zapachowych i innych

25. Przeciwdziałanie powstawaniu niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza.